

GGD
Amsterdam

Ontwikkeling van een laag-intensieve psychologische interventie (PM+) voor en door Eritrese vluchtelingen.

Sara Menelik
Onderzoeker
Team Volwassenen & Ouderen
Afdeling Epidemiologie, Gezondheidsbevordering & Zorginnovatie
smenelik@ggd.amsterdam.nl

31 maart 2020

Agenda

- Introductie Problem Management Plus (PM+)
- PM+ voor Eritrese vluchtelingen en statushouders
  - Aanleiding
  - Doel
- Resultaten vertaling & Adaptie proces tot nu toe:
  - 1^e ronde interviews: Rapid Qualitative Assessment (RQA)
  - 2^e ronde interviews: Cognitieve interviews
- Waar zijn we nu?
- Vragen

Introductie PM+

- Korte interventie gericht op het terugdringen van psychische klachten:
  - 5 wekelijkse sessies
  - 90 minuten
  - Niet specifiek gericht op 1 psychische klacht, maar meerdere (angst, depressie, PTSS)
- Uitgevoerd door leken-hulpverleners
- Voor mensen uit conflictgebieden, vooral vluchtelingen
  - Exclusie criterium: Ernstige psychische problemen (bv. psychoses, suïcidale neigingen)
- Bewezen effectiviteit: Kenya (Bryant et al., 2017), Pakistan (Rahman et al., 2016; Rahman, et al., 2017), EU H2020 STRENGTHS

PM+ voor Eritrese vluchtelingen en statushouders

Aanleiding

- Vluchtelingen uit Eritrea grootste groep in Nederland op Syrische vluchtelingen na (Pharos, 2017).
  - Hoger risico psychische klachten zoals depressie of PTSS (Ikram et al., 2016; Pharos, 2017)
- Moeite hun weg te vinden in Nederlandse gezondheidssysteem

1^e Ronde Interviews: RQA

Doel

- Inzicht krijgen in de problemen die leven binnen de Eritrese vluchtelingen gemeenschap en daarmee samenhangende psychische klachten en symptomen
- Inzicht in en bevestiging voor het belang van een interventie gericht op mentale gezondheid voor Eritrese vluchtelingen
- Inzicht krijgen in de zorgconsumptie van de Eritrese community

1^e Ronde Interviews: RQA

Deelnemers

Totaal	Free Listing (FL) interviews Problemen & activiteiten			Key Informant (KI) interviews Nieuwkomers & professionals			Focus groep discussies (FGD)		
	FL 1	FL 2	Totaal	Nieuwkomers	Professionals*	Totaal	FGD 1	FGD 2	Totaal
<u>31</u>	5	6	<u>11</u>	5	5	<u>10</u>	5	5	<u>10</u>

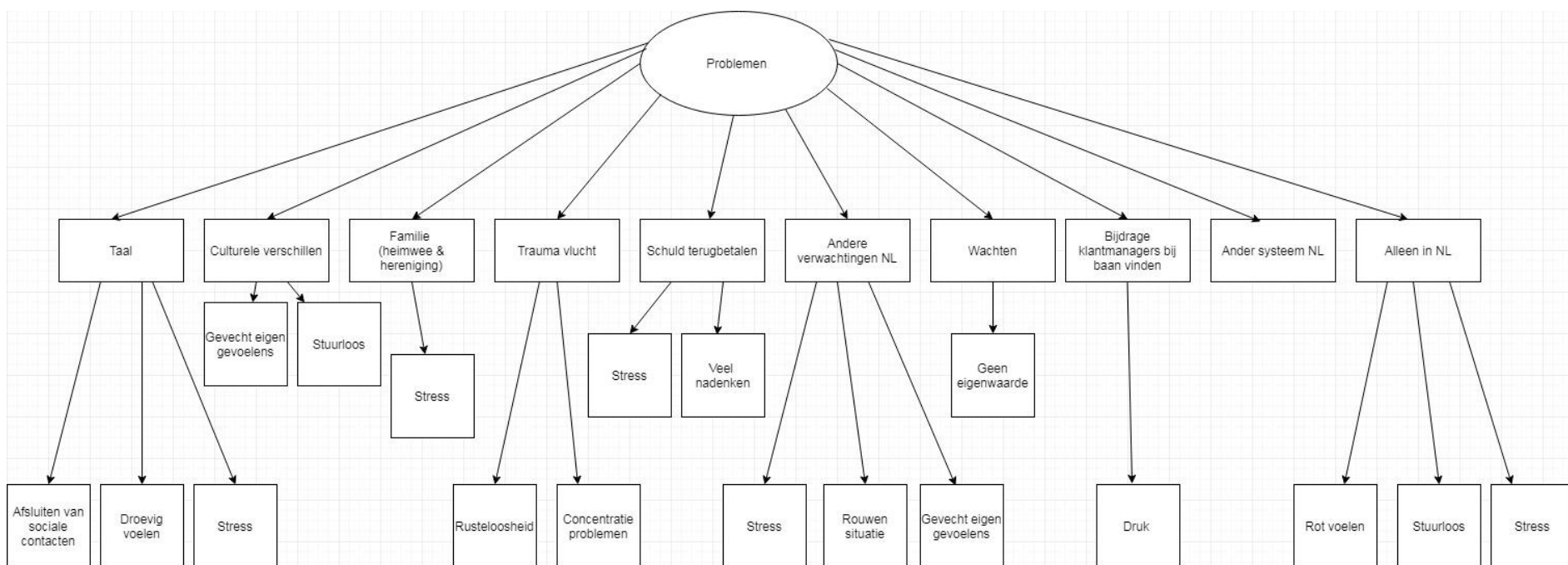
- Eritrese nieuwkomers:
  - 11 vrouw
  - 15 man
- Professionals werkend met Eritrese doelgroep
  - Waaronder 3 Gezondheidsprofessionals , waarvan 1 GGZ

Deelnemers geworven bij: GGD, BOOST, Stichting Ykeallo, WPI, Karmijn

1^e Ronde Interviews: RQA

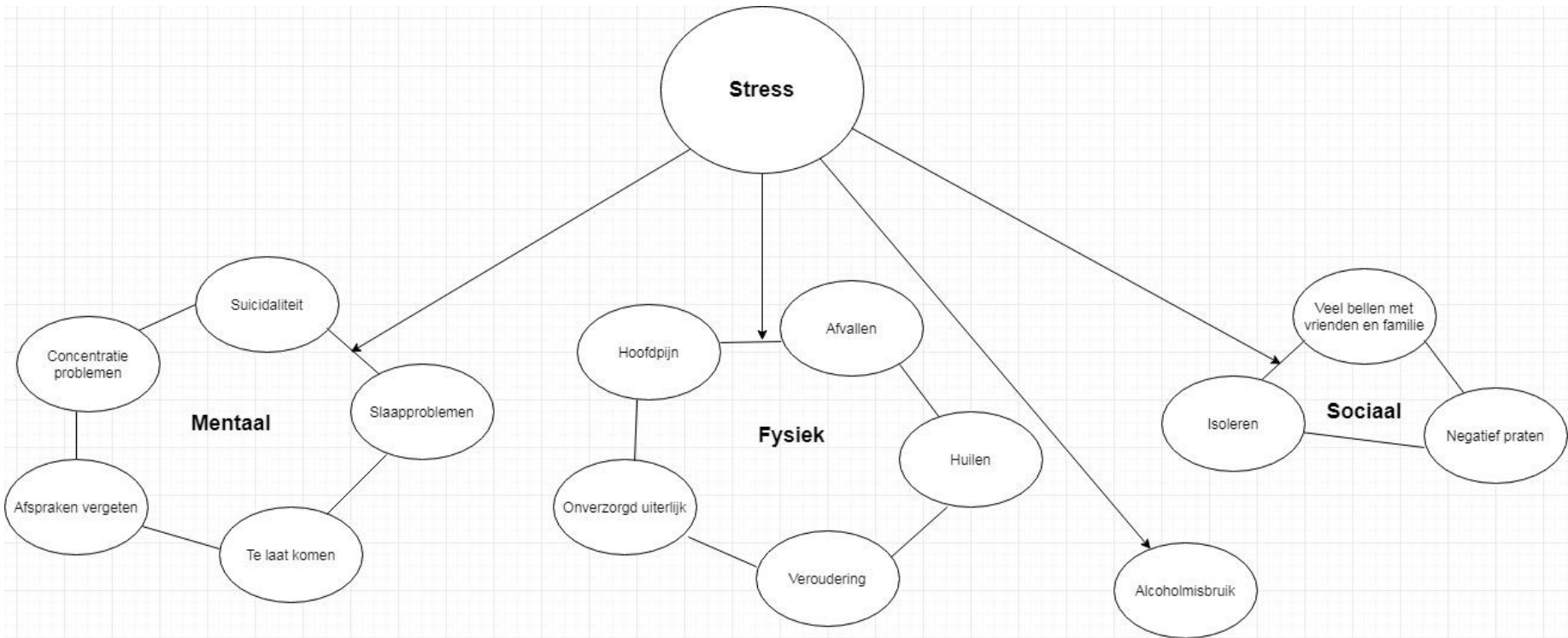
Bevindingen (1)

1e Ronde Interviews: RQA

Bevindingen (2)

1e Ronde Interviews: RQA

Bevindingen (3)

Barrières hulp zoeken:

- Taboe: Gezichtsverlies
- Andere manier van omgaan met psychische problemen
- Psychische hulp zoeken ongebruikelijk in Eritrea
- Geen vertrouwen hulpverlener
- Geen besef dat er hulp is voor psychische problemen
- Gebrek aan motivatie
- Teveel andere verplichtingen
- Plannen lastig

1^e Ronde Interviews: RQA

Bevindingen (4)

Coping mechanismen:

- Kerk
- Praten met vrienden
- Niks
- Social media: Youtube, Facebook
- Middelenmisbruik: Drank, sigaretten, wiet, hasj
- Muziek luisteren
- Slapen
- Sporten: Fitness, voetbal
- Taal leren

1^e Ronde Interviews: RQA

Bevindingen (5)

PM+ interventie kan succesvol zijn als:

- (Een deel van) De peer educators & trainers van Eritrese komaf en Tigrinya sprekend zijn
- Er geen lange wachttijden zijn en iemand snel geholpen kan worden
- Samenwerking met cultuur sensitieve instellingen
- Outreachend werven: Vooral via Eritrese sleutelpersonen
- Individuele sessies i.p.v. groep sessies

2^e Ronde Interviews: Cognitieve Interviews

Doel

- Geselecteerde delen van de vertaalde PM+ handleiding systematisch testen naar *begrijpelijkheid, aanvaardbaarheid* en *relevantie*.

2^e Ronde Interviews: Cognitieve Interviews

Deelnemers

	Focusgroep discussie Eritrese nieuwkomers	Interview professionals	Individuele interview Eritrese sleutelpersoon
Totaal	6	6	1

- Eritrese nieuwkomers:
  - 3 vrouw
  - 4 man
- Professionals werkend met Eritrese doelgroep
  - Waaronder 3 Gezondheidsprofessionals , waarvan 1 GGZ

2^e Ronde: Cognitieve Interviews

Bevindingen (1)

Begrijpelijkheid

- Scripts moeten korter: Rekening houdend met een korte concentratieboog.
- Taal PM+ handleiding herhaaldelijk herzien;
  - Mix van Eritrees en Ethiopisch Tigrinya
  - Mentale gezondheid onbekend in Tigrinya taal, dus weinig woorden om problematiek zo goed en begrijpelijk mogelijk te omschrijven.

2^e Ronde: Cognitieve Interviews

Bevindingen (2)

Aanvaardbaarheid

- Ademhalingsoefeningen bij Stress management: Aanraking eng
  - Eritrese PM+ helper: Wantrouwen wegens angst voor spion Eritrese regering
  - Taboe onderwerpen:
    - Vluchtreis: Niet vragen, tenzij cliënt er zelf over begint
    - (Seksuele) Mishandeling: Niet vragen. Bij verdenking professional inlichten
    - Suïcidaliteit: Meer op informatieve manier brengen dan persoonlijk gericht op cliënt
- NB. Geen directe vraagstellingen over deze onderwerpen!**

2^e Ronde: Cognitieve Interviews

Bevindingen (3)

Relevantie

- Trauma normaal voor Eritreeërs: Focus PM+ leggen op stabiliteit i.p.v. traumaverwerking
- Doel van de interventie duidelijk maken en wat jou rol is. Mentale gezondheid onbekende topic binnen de community, dus voorlichting hierover heel belangrijk
- Het duurt een tijdje voordat cliënten openstellen. Hier moet ruimte voor zijn

Volgende stappen

- Bijeenkomst contextuele adaptatie Tigrinya PM+ met professionals en Eritrese nieuwkomers
- Training supervisoren, peer educators & proces evaluatie

Vragen?